

Przejawy systemowości w leksyce Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Filologia wschodniosłowiańska	Cykl dydaktyczny 2023/24	
Specjalność	Kod zajęć 09FWSROSS.120.06282.23	
Jednostka organizacyjna Wydział Neofilologii	Języki wykładowe Polski	
Poziom studiów studia pierwszego stopnia	Obligatoryjność Fakultatywny	
Forma studiów studia stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty ogólne	
Profil studiów profil ogólnoakademicki		
Koordynator zajęć	Katarzyna Kuligowska	
Prowadzący zajęcia	Katarzyna Kuligowska	
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 5

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Zapoznanie studentów z zagadnieniami leksykologii i przejawami systemowości leksyki.
C2	Pogłębienie wiedzy z zakresu semantyki leksykalnej.
C3	Kształtowanie umiejętności rozumienia procesów zachodzących we współczesnej leksyce wybranych języków słowiańskich.

Wymagania wstępne

ogólna wiedza z zakresu językoznawstwa i gramatyki

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna terminologię i najważniejsze pojęcia z zakresu leksykologii	FWS_K1_W02, FWS_K1_W04	Kolokwium pisemne, Test
W2	rozumie, na czym polega systemowość leksyki	FWS_K1_W01, FWS_K1_W05	Test
W3	zna mechanizmy zmian leksykalnych i zróżnicowania wewnętrznego leksyki	FWS_K1_W05, FWS_K1_W06, FWS_K1_W09	Test
W4	posiada wiedzę na temat najnowszych tendencji w leksyce	FWS_K1_W06, FWS_K1_W07, FWS_K1_W09	Kolokwium pisemne, Test
Umiejętności - Student/ka:			
U1	identyfikuje tendencje w najnowszej leksyce wybranych języków słowiańskich	FWS_K1_U05, FWS_K1_U09, FWS_K1_U17	Test
U2	rozdziela odmiany języka i rejestry stylistyczne	FWS_K1_U03, FWS_K1_U08	Kolokwium pisemne, Test
U3	poprawnie stosuje terminologię z zakresu semantyki do opisu obserwowanych zjawisk językowych	FWS_K1_U07, FWS_K1_U11, FWS_K1_U12	Kolokwium pisemne, Test
U4	potrafi dostrzec i opisać przejawy systemowości leksyki	FWS_K1_U04, FWS_K1_U07, FWS_K1_U16	Test
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	jest gotów/-owa do aktualizowania wiedzy na temat zmian leksykalnych i najnowszych tendencji w leksyce	FWS_K1_K01, FWS_K1_K09	Test
K2	jest gotów/-owa do świadomego używania leksyki z różnych odmian języka i rejestrów stylistycznych	FWS_K1_K02, FWS_K1_K03	Test
K3	jest gotów/-owa do postrzegania leksyki jako istotnego składnika dziedzictwa kulturowego	FWS_K1_K08, FWS_K1_K10	Test

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Zagadnienie zasobu systemu leksykalnego.	W2, W4, U1, U2, U3, U4, K1	Wykład
2.	Jednostki tekstu a jednostki języka.	W1, U3	Wykład

3.	Teorie znaczenia jednostek leksykalnych. Typy i komponenty znaczenia.	W1, U3	Wykład
4.	Sposoby definiowania jednostek leksykalnych.	W1, W2, U3, K1	Wykład
5.	Relacje semantyczne między leksemami: synonimia, antonimia, hiperonimia, polisemia, homonimia, paronimia.	W1, W2, U3, U4, K1	Wykład
6.	Istota i struktura pól leksykalnych.	W1, W2, U3, U4, K1, K3	Wykład
7.	Zapożyczenia w systemie językowym.	W3, W4, U1, U3, K1, K3	Wykład
8.	Leksyka nacechowana środowiskowo, zawodowo, przestrzennie i chronologicznie.	W1, W2, W3, W4, U2, U3, K2	Wykład
9.	Norma językowa a kultura. Tabu językowe i eufemizmy.	W1, U2, U3, K1, K2, K3	Wykład
10.	Aktywne procesy w najnowszej leksyce wybranych języków słowiańskich.	W1, W2, W3, W4, U1, U4, K1, K3	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	<ul style="list-style-type: none"> - znajomość zagadnień omawianych w trakcie zajęć - znajomość literatury przedmiotu - ocena pozytywna z pisemnego kolokwium semestralnego <p>Kryteria oceniania wg skali ocen stosowanej w UAM:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bardzo dobry (bdb; 5,0): przynajmniej 92% - dobry plus (+db; 4,5): przynajmniej 84% i mniej niż 92% - dobry (db; 4,0): przynajmniej 76% i mniej niż 84% - dostateczny plus (+dst; 3,5): przynajmniej 68% i mniej niż 76% - dostateczny (dst; 3,0): przynajmniej 60% i mniej niż 68% - niedostateczny (ndst; 2,0): kryterium ilościowe: poniżej 60%

Literatura

Obowiązkowa

1. Grochowski M., Zarys leksykologii i leksykografii, Toruń 1982.
2. Markowski A., Wykłady z leksykologii, Warszawa 2012.
3. Miodunka W., Podstawy leksykologii i leksykografii, Warszawa 1989.

Dodatkowa

1. Encyklopedia językoznawstwa ogólnego, pod red. K. Polańskiego, Wrocław 1999.
2. Валгина Н.С., Активные процессы в современном русском языке, Москва 2003.
3. Котцова Е. Е., Лексическая семантика в системно-тематическом аспекте, Архангельск 2002.
4. Моклиця А. В., Лексикологія сучасної польської мови: Навчально-методичні матеріали до курсу, Луцьк 2018.
5. Кононенко І., Українська та польська мови: контрастивне дослідження, Warszawa 2012.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Czytanie wskazanej literatury	90
Przygotowanie do zaliczenia	20
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 140
Liczba punktów ECTS	ECTS 5

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
FWS_K1_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do stałej aktualizacji wiedzy i umiejętności w kontekście wykonywanego zawodu
FWS_K1_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do właściwego rozpoznawania możliwości i ograniczeń wynikających z uzyskanej na danej specjalności kompetencji językowej
FWS_K1_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wykazywania otwartości na nowe idee i do zmiany opinii w świetle dostępnych danych lub argumentów
FWS_K1_K08	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do świadomej oceny wartości dziedzictwa kulturowego obszaru językowego specjalności studiów oraz cywilizacji ludzkiej
FWS_K1_K09	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do śledzenia bieżących trendów kulturowych i cywilizacyjnych w obszarze językowym specjalności studiów, wykorzystując do tego celu różne kanały i techniki komunikacyjne w języku rodzimym oraz języku obcym
FWS_K1_K10	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wykazywania się otwartością, tolerancją i poszanowaniem wobec innych kultur
FWS_K1_U03	Absolwent/ka potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać i selekcjonować informacje z różnych źródeł w języku polskim i języku /-ach właściwych dla specjalności studiów
FWS_K1_U04	Absolwent/ka potrafi korzystać ze zdobytej wiedzy przedmiotowej w celu formułowania i analizy problemów badawczych oraz uzasadniania swoich decyzji i wyborów
FWS_K1_U05	Absolwent/ka potrafi rozpoznawać, oceniać procesy i zjawiska językowo-komunikacyjne oraz literackie w zakresie obszaru wschodniosłowiańskiego oraz w zależności od specjalności studiów obszaru języka angielskiego lub niemieckiego na podstawie uzyskanej wiedzy, a także posługując się poznanymi metodami i narzędziami, wykorzystywanymi w badaniach filologicznych
FWS_K1_U07	Absolwent/ka potrafi właściwie analizować przyczyny i przebieg konkretnych zjawisk językowo-komunikacyjnych i literacko-kulturowych, a także ich wzajemne powiązanie i przenikanie się
FWS_K1_U08	Absolwent/ka potrafi posługiwać się głównymi teoriami z zakresu języka i literatury paradygmatami badawczymi w typowych sytuacjach językowo-komunikacyjnych i społecznych
FWS_K1_U09	Absolwent/ka potrafi samodzielnie, analitycznie i krytycznie interpretować teksty językowe i literackie oraz zjawiska kulturowe
FWS_K1_U11	Absolwent/ka potrafi porozumiewać się z innymi specjalistami / filologami w języku polskim oraz języku /-ach właściwych dla specjalności studiów z wykorzystaniem tradycyjnych i multimedialnych środków komunikacji
FWS_K1_U12	Absolwent/ka potrafi przygotować typowe prace pisemne w języku polskim oraz języku /-ach właściwych dla specjalności studiów
FWS_K1_U16	Absolwent/ka potrafi organizować pracę własną oraz współdziałać w grupie, przyjmując w niej różne role, przy wykonywaniu określonych zadań i realizowaniu projektów
FWS_K1_U17	Absolwent/ka potrafi podejmować działania w celu doskonalenia poziomu wiedzy i umiejętności oraz realizować potrzebę ustawicznego uczenia się przez całe życie
FWS_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu miejsce i znaczenie językoznawstwa i literaturoznawstwa, szczególnie w zakresie wschodniosłowiańskiego obszaru językowego i kulturowego, w systemie nauk oraz ich specyfikę przedmiotową i metodologiczną
FWS_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe tematy, pojęcia i zagadnienia z zakresu badań nad językiem, literaturą i kontekstami kulturowymi wschodniosłowiańskiego obszaru językowego oraz w zależności od specjalności studiów obszaru języka angielskiego lub obszaru języka niemieckiego
FWS_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie treść, formę i funkcję podstawowej terminologii z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa wschodniosłowiańskiego obszaru językowego oraz w zależności od specjalności studiów obszaru języka angielskiego lub niemieckiego

Kod	Treść
FWS_K1_W05	Absolwent/ka zna i rozumie tematykę ogólną z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa wschodniosłowiańskiego obszaru językowego oraz w zależności od specjalności studiów obszaru języka angielskiego lub niemieckiego
FWS_K1_W06	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu tematykę szczegółową z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa obszaru języków wschodniosłowiańskich
FWS_K1_W07	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu powiązania językoznawstwa, literaturoznawstwa z innymi dyscyplinami naukowymi w obszarze nauk humanistycznych i społecznych
FWS_K1_W09	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu kompleksową naturę języków, w szczególności języków wschodniosłowiańskich, ich historycznie uwarunkowaną złożoność oraz strukturę, a także tendencje rozwoju